

**A Kúria
Jogegységi Panasz Tanácsának
határozata**

Az ügy száma: Jpe.II.60.024/2024/10.
A felperesek: az I. rendű felperes neve
(az I. rendű felperes címe)
a II. rendű felperes neve
(a II. rendű felperes címe)
A felperesek képviselője: Szecskay Ügyvédi Iroda
(a felperesek képviselőjének címe, eljáró ügyvéd: Dr. Vajda János)
Az alperes: Magyar Nemzeti Bank
(az alperes címe)
Az alperes képviselője: Dr. Karuczka Zoltán Péter kamarai jogtanácsos
A per tárgya: piacfelügyeleti ügyben keletkezett közigazgatási jogvita
A jogegységi panaszt benyújtó fél: a II. rendű felperes
A jogegységi panasszal támadott határozat: Kfv.35.249/2023/7. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a II. rendű felperes jogegységi panaszát elutasítja.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (harmincezer) forint jogegységi panasz eljárásban felmerült költséget.

Indokolás

A jogegységi panasz alapjául szolgáló tényállás

[1] Az I. rendű felperes az Nyrt. neve (a továbbiakban: Nyrt.) 100%-os tulajdonában álló, ország neve¹-i székhelyű leányvállalat. A II. rendű felperes az I. rendű felperes kizárólagos törvényes képviselője, egyben az Nyrt. vezető tisztségviselője, továbbá 2.716.137 db Nyrt. részvény tulajdonosa volt. Az I. rendű felperes a leányvállalat neve (a továbbiakban: ország neve² leányvállalat) tulajdonosa.

[2] 2015 decemberében az Nyrt. az ország neve² leányvállalata értékesítéséről döntött, majd a II. rendű felperes 2016 februárjában egy interjúban elmondta, hogy a befolyt vételárat az I. rendű felperes az Nyrt. részvényeinek vásárlására fogja fordítani. 2015 decembere és 2016 márciusa között az Nyrt. részvényeivel kapcsolatosan több tőzsdei és tőzsdén kívüli tranzakció és egyéb tőzsdei esemény (kereskedés felfüggesztés) zajlott. Az I. rendű felperes 2016. február 10. és március 1. napja közötti részvényárfolyamra is kiható részvényvásárlásokat eszközölt, 2016. március 2-án a II. rendű felperes az Nyrt. nevében az

Nyrt. részvényekre vonatkozó limitáras vételi keretmegbízást, egyúttal saját részvények eladására irányuló megbízást adott.

[3] Az alperes 2016. március 5. napján hivatalból piacfelügyeleti eljárást indított annak vizsgálatára, hogy az I. és II. rendű felperesek által az Nyrt. részvényekre beadott egyes megbízások, illetve a tőzsdén és tőzsdén kívül kötött ügyletek által a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.) 201. § (1) bekezdése, 202. §-a és 200. §-a szerinti tiltott piacbefolyásolás, illetve tiltott bennfentes kereskedelem valósult-e meg.

[4] Az alperes a piacfelügyeleti eljárás eredményeként meghozott H-PJ-III-B-3/2017. számú határozatával figyelmeztette az I. rendű felperest a piacbefolyásolás tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezések megtartására, valamint a piacbefolyásolás tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértése miatt 45.000.000 Ft piacfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte, továbbá a II. rendű felperest figyelmeztette a bennfentes kereskedelem tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezések megtartására és a bennfentes kereskedelem tilalmára vonatkozó jogszabályi rendelkezések megsértése miatt 75.000.000 Ft piacfelügyeleti bírság megfizetésére kötelezte.

[5] Határozatát a Tpt. – a megbízások, illetve az ügyletkötések időpontjában hatályos – 200. §-ára, 201. § (1) bekezdés a) pontjára, (2) bekezdés a) és b) pontjára, (3) bekezdés a) pont aa)-ac) alpontjaira, 201. § (4)-(5) bekezdéseire, 202. § b) pontjára, 203. § (2) és (3) bekezdésére alapította, utalva a Felügyeleti Tanács 5/2006. (VII. 6.) ajánlására, a 2/2008. (VIII. 14.) ajánlás 8., 11. pontjaira, az Európai Unió Bírósága C-45/08. (Spector) és C-19/11. (M. Geltl) ítéletére, a Kúria EBH 2011.2374. számú elvi határozatára.

[6] Megállapítása szerint azáltal, hogy a II. rendű felperes az I. rendű felperes kizárólagos képviselőjeként, az I. rendű felperes önálló jogalanyiségát kihasználva kifejezetten a saját részvényeit érintő pozícióinak kedvező árfolyam melletti zárása érdekében 2016. február 10. és 2016. március 1. közötti időszakban vételi megbízásokat adott az Nyrt. részvényekre, az I. rendű felperes tiltott piacbefolyásolást követett el. Ezzel szoros összefüggésben a II. rendű felperes természetes személyként tiltott bennfentes kereskedelmet valósított meg 2016. március 2. napján azzal, hogy az I. rendű felperes képviseletében nagyszámú, 6.500.000 db részvény vételére szóló megbízással egyidejűleg (ugyanazon telefonhívással) mintegy 2.700.000 darab saját tulajdonú részvénye eladására is megbízást adott.

[7] A felperesek az alperes határozata ellen külön-külön keresetet terjesztettek elő, amelyek tárgyalását az elsőfokú bíróság egyesítette.

[8] A jogegységi panasz szempontjából releváns keresetében a II. rendű felperes az alperes határozatának hatályon kívül helyezését kérte.

[9] Álláspontja szerint a határozat sérti a Tpt. 201. § (1) bekezdés a) pontját, (3) bekezdés a) és b) pontját, (5) bekezdését, Tpt. 203. § (1) bekezdését, ellentétes a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés) szóló 2003. január 28-i 2003/6/EK irányelv (30) preambulumbekkezdésében, valamint az Európai Parlament és Tanács 596/2014/EU rendelet 9. cikk (5) bekezdésében foglaltakkal.

[10] Állította, hogy az alperes jogszabálysértően minősítette a Vételi keretmegbízás volumenét és a megbízó személyét olyan új információnak, amely nem került még nyilvánosságra. E körben hangsúlyozta, hogy a II. rendű felperes nem használta fel a megbízás során a Vételi keretmegbízás volumenére és a megbízó személyére vonatkozó információt, ezek bennfentes információnak sem minősültek, a részvényeinek értékesítése pedig egy korábbi megállapodás teljesítését szolgálta, ezért terhére jogsértés nem állapítható meg. Hivatkozása szerint az alperes jogszabálysértően állapította meg a bírság összegét és

egyéb eljárási jogszabálysértéseket is elkövetett. Hivatkozott a Tpt. 203. § (1) bekezdés a) pontjában írt mentesülési okra, e körben új okirati bizonyítékot csatolt.

[11] Az elsőfokú bíróság a 2019. január 31. napján meghozott 6.K.700.085/2018/19. számú, keresetnek helyt adó jogerős ítéletét az alperes felülvizsgálati kérelme folytán eljárt Kúria a Kfv.35.346/2019/12. számú végzésével – annak felülvizsgálati kérelemmel nem támadott, a felperesek ügyféli jogainak sérelmére, továbbá a közös hatósági döntésre vonatkozó, keresetet elutasító részét nem érintve – hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította az ítélet teljességére és az indokolási kötelezettségre vonatkozó eljárási jogszabályok megsértése miatt.

[12] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban 2021. július 13. napján meghozott 23.K.701.032/2020/23. számú jogerős ítéletével a keresetet elutasította. A felperesek felülvizsgálati kérelme alapján eljárt Kúria a 2021. november 18. napján meghozott Kfv.35.462/2021/6. számú végzésével a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részét (bírság mértékére vonatkozó ítéleti megállapítás) nem érintette, támadott részében ismét hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Az eljárásjogi jogsértések és az anyagi jogszabályok téves értelmezése miatt elrendelt új eljárásra részletes iránymutatást adott a végzése [49] bekezdésében.

[13] Az elsőfokú bíróság a 2022. május 24. napján kelt 23.K.706.744/2021/6. számú ítéletével az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárásra kötelezte. Az elsőfokú bíróság a felperes érvelésére és a csatolt szakértői véleményre utalással megállapította, hogy az alperes határozatában nem indokolta meg, hogy mihez képest állapítható meg a mesterséges vagy rendellenes árfolyam, és ehhez képest mi nem minősül piacbefolyásolásnak. Az alperes határozatának adatait nem találta alkalmasnak arra, hogy igazolja az I. rendű felperes piacbefolyásoló magatartását. A II. rendű felperes kapcsán arra jutott, hogy bennfentes státusza ugyan megállapítható, de a piacbefolyásolásra vonatkozó hiányos tényállás miatt nem tudta a magatartását az I. rendű felperesétől függetlenül vizsgálni. Az elsőfokú bíróság az új eljárásban az alperes feladatává tette, hogy állást kell foglalnia a Tpt. 201. § (1) bekezdés a) pontja szerinti bennfentes kereskedelmi tevékenységről, és a jogsértés megállapítása esetén ki kell térnie a Tpt. 203. § (1) bekezdés a) pontjának vizsgálatára is.

[14] A Kúria a 2023. február 9. napján meghozott Kfv.35.375/2022/8. számú végzésével ezt a jogerős ítéletet is hatályon kívül helyezte, mert megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az új eljárásban figyelmen kívül hagyta a Kúria korábbi végzéseinek megállapításait, valamint a megismételt eljárásra vonatkozó, kötelező utasításait, ezért a jogerős ítéletet az ügy érdemére kiható lényeges eljárási jogszabálysértéssel hozta meg. E körben kiemelte, hogy a Kúria korábban megállapította, hogy az alperes határozata tagolt, a megállapításokat, a bizonyítékokat saját belső logika mentén rendszerezi, következtetéseiről számot ad. Tartalmazza a bizonyítási eljárást, annak eredményét, a felperesekre vonatkozó külön megállapításait, intézkedéseinek indokát. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság döntését kellően nem indokolta, az aggályok megfogalmazásán túl nem végezte el a szükséges vizsgálatokat, és nem adott megfelelő iránymutatást sem az alperesnek az új eljárásra vonatkozóan. Mindez a Kúria szerint azt jelenti, hogy a Kúria korábbi végzésében az alperes határozatát felülvizsgálatra alkalmasnak találta, ezért az elsőfokú bíróságnak el kellett volna végeznie annak érdemi vizsgálatát. Hangsúlyozta, hogy a korábbi döntések már felhívták az elsőfokú bíróság figyelmét arra, hogy nem minősítheti az I. és II. rendű felperes magatartását az alperes határozatától eltérő tényállási elemek alapján, a törvényi tényállás lényegi eleme az eredmény, azaz az árfolyam mesterséges vagy rendellenes szinten való rögzítése, a II. rendű felperes magatartásának időpontját helyesen kell rögzíteni, továbbá vizsgálnia kell a II. rendű felperes által hivatkozott mentesülési okot. A részvényárfolyam tekintetében az elsőfokú

bíróság vizsgálatát alapvetően tévesnek minősítette, utalva arra, hogy az alperes határozata tartalmaz indokolást a részvényárak megállapításáról. Szempontokat adott a Kúria a piacbefolyásolás törvényi tényállása, annak elemzése körében. Rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság a bennfentes kereskedelem körében a II. rendű felperes keresetének érdemi vizsgálatát sem végezte el, teljeskörűen nem vizsgálta az állított jogsértéseket. A Legfelsőbb Bíróság eseti döntését tévesen értelmezve vont le következtetéseket a bennfentes információ fogalmi elemei tekintetében, amely a tényállási hiányra vonatkozó téves megállapítás mellett vezetett el oda, hogy a II. rendű felperes keresete elbírálatlan maradt. Mindezekre figyelemmel a Kúria végzésében arra utasította az elsőfokú bíróságot, hogy érdemben döntsön arról, hogy az alperes határozata sérti-e a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. § (1) és (6) bekezdéseit, a Tpt. 202. § b) pontját, 203. § (2) bekezdését, és 204. § (2) bekezdését, illetve a II. rendű felperes keresete vonatkozásában arról, hogy az alperes határozata sérti-e a Tpt. 201. § (1) bekezdés a) pontját, (3) bekezdés a) és b) pontját, (5) bekezdését, 203. § (1) bekezdését, és ellentétes-e a 2003/6/EK irányelv (30) preambulumbekkezdésével, továbbá az Európai Parlament és Tanács 596/2014/EU rendelete 9. cikk (5) bekezdésében foglaltakkal. Ezen túl a Kúria részletezte – az Európai Unió Bírósága esetei döntéseit megjelölve – a II. rendű felperes vonatkozásában megválaszolandó kérdéseket (bennfentes személy, bennfentes információ, ezek lényeges volta, alkalmassága, mentesülés).

[15] Az elsőfokú bíróság a harmadszorra megismételt (negyedik elsőfokú) eljárásban meghozott jogerős ítéletével mindkét felperes keresetét elutasította.

[16] Ítélete jogi indokolásában megállapította, hogy az alperes határozatában a tényállást teljeskörűen feltárta, az annak alapjául szolgáló tényeket, adatokat megjelölte, határozatából a döntés alapjául szolgáló tények és a megállapított jogsértés közötti okozati összefüggés megállapítható volt, így a Ket. 50. § (1) és (6) bekezdése eljárása során nem sérült. Egyetértett azzal, hogy az I. rendű felperes a terhére rótt jogellenes piacbefolyásolást elkövette a 2016. február 10. és március 1. napja közötti tevékenységével, mivel az Nyrt. részvényeinek árát mesterséges szinten tartotta. Megállapította továbbá, hogy a II. rendű felperes a Tpt. 201. § (2) bekezdés g) pontja alapján bennfentes személynek, a 2016. március 2-i vételi keretmegbízás a megbízó személye és időpontja a Tpt. 201. § (3) bekezdés a)-b) pontja alapján bennfentes információnak minősül, amelyet a II. rendű felperes a saját részvényei értékesítésére adott megbízásnál felhasznált, így megvalósult a Tpt. 201. § (1) bekezdés a) pontja szerinti tiltott bennfentes kereskedelem tényállása. A bíróság álláspontja az volt, hogy a II. rendű felperes tekintetében a Tpt. 203. § (3) bekezdése szerinti mentesség nem áll fenn.

[17] A jogerős ítélet ellen a felperesek felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és elsődlegesen helyette a keresetüknek helyt adó ítélet meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasítását kérték. Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet sérti a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 206. § (1) bekezdését, 221. § (1) bekezdését, 275. § (5) bekezdését és 336/A. § (2) bekezdését, a Tpt. 201. §-át, 202. § b) pontját, 203. § (1) bekezdés a) pontját és a Ket. 72. § (1) bekezdését. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerűtlen és iratellenes mérlegelésével, helytelen jogértelmezésre alapítva, és a saját korábbi helyes megállapításainak ellenére jutott arra a téves következtetésre, hogy a keresettel támadott határozat jogszerű. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság a Kúria korábbi iránymutatásait mellőzve döntött. A II. rendű felperes arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság a keresetlevelében felhozott mentességi okot [Tpt. 203. § (1) bekezdésének a) pont] egyáltalán nem értékelte, helyette általa nem hivatkozott mentességi okot vizsgált [Tpt. 203. § (3) bekezdés].

[18] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria jogegységi panasszal támadott határozata

[19] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítéletet a negyedik elsőfokú eljárásban hozta, eljárása során köteles volt figyelembe venni a Kúria korábbi végzéseinek megállapításait, valamint a megismételt eljárásra vonatkozó, a régi Pp. 275. § (5) bekezdése értelmében kötelező utasításait. Az eljáró tanács megállapítása szerint az elsőfokú bíróság logikailag megkísérelte követni a Kúria iránymutatásait, azonban a kereseti hivatkozások és az alperes határozati álláspontjának összevetése, majd a bizonyítékok értékelése útján a jogszabályi rendelkezéseken alapuló jogkövetkeztetések levonása csak kisebb részben teljesült, ezért a jogerős ítélet továbbra sem alkalmas a jogvita végleges lezárására.

[20] A jogegységi panasszal érintett körben – az ítéletben foglaltak szerint – a Kúria vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság eleget tett-e a Kúria korábbi iránymutatásainak.

[21] A Kúria megállapította, hogy az I. rendű felperes keresete körében a jogerős ítélet tényállása hiányos, nem tartalmazza a közigazgatási és a peres eljárás során beszerzett bizonyítékok értékelését, összevetését, így a levont következtetése is téves. Ezen hiányosságok okán az elsőfokú bíróságnak az I. rendű felperes keresetét elutasító döntését megalapozatlannak, jogszabálysértőnek értékelte a régi Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés alapján.

[22] A II. rendű felperes keresete tárgyában hozott ítéleti döntést a Kúria érdemi felülvizsgálatra alkalmasnak találta. Megállapította, hogy a II. rendű felperes keresetének elbírálásához szükséges tényállást az elsőfokú bíróság rögzítette, és ítéletének indokolása is tartalmazza a kereset elbírálásáról szóló jogi álláspontját. Az ügy érdemi lezárásának ezért a Kúria nem látta akadályát, ugyanakkor rögzítette, hogy szükséges volt a jogi indokolás módosítása a bennfentes kereskedelem megvalósult tényállási elemeinek, illetve a jogsértést megalapozó bizonyítékok pontos megjelölése érdekében.

[23] A Kúria lényeges elemként mutatott rá, hogy a II. rendű felperes keresetében nem vitatta a Vételi keretmegbízás tényét, volumenét, az ügylet lebonyolításával kapcsolatos, alperes által megállapított tényeket, továbbá azt sem, hogy a hatóság által kifogásolt ügylete pénzügyi eszközre, az Nyrt. részvényekre vonatkozott. Nem vitatta azt sem, hogy a Tpt. 201. § (2) bekezdés a) pontja alapján, mint az Nyrt. vezető tisztségviselője (igazgatóságának tagja) és b) pontja alapján, mint az Nyrt. kizárólagos tulajdonában álló I. rendű felperes gazdasági társaság egyetlen törvényes képviselője a törvény erejénél fogva (*ex lege*) bennfentes személynek minősül. Egyetértett azzal, hogy az elsőfokú bíróság a II. rendű felperes bennfentes személyi minőségét megalapozó jogszabályhelyet tévesen jelölte meg a Tpt. 201. § (2) bekezdés g) pontjában, ezen pont alapján a bennfentes minőség megállapítására egyébiránt is csak bizonyítás alapján van lehetőség, de ilyen bizonyítás az ügyben nem folyt.

[24] A jelen ügyben a Tpt. 201. § (3) bekezdés a) pontját tartotta alkalmazandónak, és ennek alapján a Tpt. 201. § (4) bekezdése szerint vizsgálta, hogy a Vételi keretmegbízás lényeges információ volt-e.

[25] E körben rögzítette, hogy a Vételi keretmegbízás megtörtént (a törvény szövegezésével: bekövetkezett), és az 6.500.000 db részvény vásárlására szolt. 2016. február 10. és március 1. között az alperes határozatában feltüntetett (5. oldal utolsó bekezdés), a felperesek által sem vitatott adatok szerint a BÉT-en összesen 1.427.934 db részvény cserélt gazdát, és ez a forgalom a felperesek által sem vitatottan a részvények árfolyamának emelkedését hozta. Ezért már ebből az egy adatból okszerűen vonható le az a következtetés, hogy az I. rendű felperes 6.500.000 db részvényt illető, a pénzpiacra bekerülő tényleges

vásárlási szándékaról való tudomás (információ) elég konkrét és lényeges volt ahhoz, hogy az Nyrt. részvények árfolyamára kifejtett esetleges hatására lehessen következtetni. A Vételi keretmegbízás a limitárat is tartalmazta, amely további lényeges, a részvényárfolyamra hatással lévő információelem, ugyanis ennek az adatnak és a vásárlási szándék volumenének az ismerete a részvényüket eladni szándékozó befektetőknél döntéseik meghozatala során – az általuk elérhető vételi árfolyam ismerete miatt – konkrét befolyást gyakorolhat, és azt nagy valószínűséggel felhasználnák befektetési döntésük meghozatalakor [Tpt. 201. § (5) bekezdés]. Ezt bizonyítékokkal is alátámasztottnak ítélte. Erre figyelemmel a Kúria megállapítása szerint a Vételi keretmegbízás megtörténte és tartalma az árfolyam befolyásolására alkalmas olyan információ, amelyet a befektető nagy valószínűséggel felhasználna befektetési döntése meghozatalakor, mint tette ezt befektetőként a II. rendű felperes is. A Kúria a piacon ismert, nyilvános információktól megkülönböztette a 2016. március 2-i megbízást.

[26] Mindezek alapján a 2016. március 2-i limitáras keretmegbízás olyan új, lényeges és pontos információ volt, amelyet a piac a II. rendű felperes saját tulajdonú részvényeire vonatkozó eladási ügyletre adott megbízása megtételéig nem ismerhetett meg. A II. rendű felperes ügylete – a II. rendű felperes és a bróker rögzített telefonbeszélgetésével is alátámasztva – azonnal teljesült is, az I. rendű felperes megvásárolta a II. rendű felperes 2.716.137 db részvényét. A piac a limitáras megbízásról, illetve az annak alapján tett vételi ajánlatokról az ajánlati könyvből, illetve utóbb, az ügyletek létrejöttét követően az Nyrt. közzététele alapján értesülhetett, a II. rendű felperes saját eladási megbízása időpontjában azonban még nem.

[27] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az Európai Unió Bírósága a C-302/20. (A-ügy) számú ügyben hozott ítélet [33] bekezdésében, a C-628/13. (Lafonta) számú ügyben hozott ítélet [24] bekezdésében kifejtetteknek is megfelel az adott információ: pontos, nem hozták nyilvánosságra, közvetlenül pénzügyi eszközzel kapcsolatos, és nyilvánosságra hozatala valószínűleg jelentős hatást gyakorolna a szóban forgó pénzügyi eszköz árfolyamára.

[28] A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy a 2016. március 2-i limitáras megbízás bennfentes információ volt, a II. rendű felperes bennfentes személynek tekintendő, és azzal, hogy a limitáras megbízással egyidejűleg, azelőtt, hogy a piac az I. rendű felperes 6.500.000 darabos részvényvételi szándékaról és az általa ajánlott árszintről tudomást szerezhetett volna, magánszemélyként megbízást adott saját tulajdonú részvényeinek értékesítésére.

[29] A Kúria megállapításai alátámasztásaként hivatkozott a 2003/6 EK Irányelv (30) preambulumbekkezdésére, az 596/2014/EU rendelet 9. cikk (5) bekezdésére, továbbá az Európai Unió Bírósága C-45/08. (Spector) ügyben hozott ítéletében foglaltakra.

[30] A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy a II. rendű felperes a bennfentes információt saját ügyletéhez tiltott módon használta fel, ezáltal elkövette a terhére rótt jogsértést.

[31] A Kúria álláspontja szerint a jogsértés jogkövetkezményei alól a II. rendű felperes a Tpt. 203. § (1) bekezdés a) pontja szerint és a 2016. január 7-én, majd ugyanazon tartalommal február 29-én aláírt részvény adásvételi szerződések alapján sem mentesülhet. A perbeli esetben a tőzsdén megvalósult ügylettel kapcsolatban állapított meg az alperes a II. rendű felperes terhére jogszabálysértést. A kifogásolt eladási ügylet nem a hivatkozott, egyébként kizárólag a II. rendű felperes által aláírt szerződések alapján, hanem közvetítő megbízása mellett, a szabályozott piacon (tőzsdén) teljesült, ezért megalapozatlanul állította a II. rendű felperes, hogy esetében a Tpt. 203. § (1) bekezdés a) pontja szerinti mentesülési ok állna fenn. Ezen rendelkezés alapján a bennfentes kereskedés csak akkor nem állapítható meg, ha egy felek közti szerződés teljesítése során szerez tudomást az érintett személy a bennfentes

információról, de nem ahhoz kapcsolódóan, hanem a már érvényben lévő szerződés alapján megy foganatba az ügylet. A jelen esetben ez nem állapítható meg, mert az ügylet nem közvetlenül a felperesek között, hanem tőzsdén, közvetítő közreműködése mellett, a II. rendű felperes által adott eladási megbízás alapján teljesült.

[32] Mindezen indokok alapján a Kúria – az indokolás módosításával – a jogerős ítéletnek a II. rendű felperes keresetét elutasító részét a régi Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A jogegységi panasz és az ellenérdekű fél nyilatkozata

[33] A Kúria döntése ellen a II. rendű felperes nyújtott be jogegységi panaszt a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 41/D. § (1) bekezdés c) pontja alapján, amelyben kérte a Kúria Kfv.35.249/2023/7. számú ítéletének (a továbbiakban: a Kúria Ítélete vagy Ítélet) II. rendű felperest érintő részének hatályon kívül helyezését, és e körben a Kúria új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését. Kérte költségei megtérítését.

[34] A jogegységi panasz jogalapjaként a Bszi. 41/B. § (2) bekezdését jelölte meg, állítva, hogy a Kúria ítélkező tanácsa jogkérdésben úgy tért el – jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül – a Kúria közzétett határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbb fokú bíróság(ok) határozatában nem került sor.

[35] A II. rendű felperes jogegységi panaszában a Kúria közzétett határozatának a Kúria Kfv.35.375/2022/8. számú végzését (a továbbiakban: a Kúria Végzése vagy Végzés) tekintette, amelyet a Kúria ugyanezen ügyben, a korábbi jogerős ítélet elleni felülvizsgálati eljárásban hozott meg 2023. február 9-én.

[36] Állította, hogy a Kúria Végzésében és a jogegységi panasszal támadott Ítéletben is vizsgálta milyen eljárásjogi következményekkel jár a régi Pp. 275. § (5) bekezdésének megsértése, azaz az a helyzet, amikor az elsőfokú bíróság erre irányuló kúriai kötelezés ellenére nem a kereseti kérelemről dönt. Álláspontja szerint a két eljárásban a Kúria eltérően értékelte, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta elbírálni a II. rendű felperes Tpt. 203. § (1) bekezdés a) pontja szerinti mentesülési okra alapított kérelmét. Érvelése szerint az eltérés abban áll, hogy míg a Kúria Végzésében ezt súlyos eljárásjogi hibának tekintette és emiatt a korábbi elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította, addig a Kúria Ítéletében a Tpt. 203. § (1) bekezdés a) pontja szerinti mentesülés kérdését érdemben és elsőként elbírált, és nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az elsőfokú bíróság más jogszabályi alapon [Tpt. 203. § (3) bekezdése] nyugvó mentesülésről döntött.

[37] Állította, hogy az ügyazonosság a két ügy között fennáll, így a releváns jogkérdésben indokolatlan volt az eltérés.

[38] Állításainak alátámasztásaként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a legelső eljárásában – a 6.K.700.085/2018/18. számú ítéletben – sem bírálta el a mentesülési okot, amely a döntés hatályon kívül helyezéséhez és az elsőfokú bíróság megismételt eljárásához vezetett (Kfv.35.346/2019/12.). A megismételt eljárásban a Tpt. 203. § (3) bekezdés szerinti mentesülési ok elbírálásának – a 23.K.701.032/2020/23. számú ítélet meghozatala után – az lett a következménye, hogy azt a Kúria lényeges eljárási szabálysértésnek minősítette, és az ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította a Kfv.35.462/2021/6. számú végzéssel, rögzítve, hogy a bíróság nem merítette ki a felperes keresetét, amikor az ítélet nem reagált a kereset [47] pontjában szereplő, Tpt. 203. § (1) bekezdés a) pontjára történő hivatkozásra. E kúriai döntés [49] bekezdésében az elsőfokú bíróságot a kereset teljes körű elbírálására utasította, rögzítve azt is az [50] bekezdésben, hogy

„a Kúria korábbi hatályon kívül helyező végzésében foglaltak figyelmen kívül hagyása az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését eredményezi”.

[39] Ezt követően hangsúlyozta, hogy a megismételt eljárásban (23.K.706.744/2021. számú ügy) az elsőfokú bíróság ismételten csak a Tpt. 203. § (3) bekezdés szerinti mentesülési okot bírálta el. Emiatt a Kúria Végzésének [60] bekezdése épp azt rögzíti, hogy a bíróság a II. rendű felperes keresetének érdemi vizsgálatát szintén nem végezte el, és nem vizsgálta, hogy az alperes határozata sérti-e a keresetlevélben állított, Tpt. 203. § (1) bekezdés a) pontját. A [61] bekezdésben pedig arra mutatott rá a Kúria, hogy a Kúria kötelező iránymutatásai ellenére a kereset érdemi elbírálása elmaradt, amely az ügy érdemére kiható lényeges eljárásjogi jogszabálysértés, így a régi Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítélet ismételt hatályon kívül helyezésének és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő utasításának volt helye. Idézte a Kúria azon iránymutatását, hogy az elsőfokú bíróság számára a Kúria előírta a korábbi végzéseiben megfogalmazottak szerint az eljárás lefolytatását, többek között a Tpt. 203. § (1) bekezdés sérelmének vizsgálatát, és e kérdésben való állásfoglalás kialakítását.

[40] Mindezek után a II. rendű felperes rámutatott arra, hogy a Fővárosi Törvényszék ismét a Tpt. 203. § (3) bekezdés szerinti mentesülési okot vizsgálta a 23.K.700.833/2023/6. számú ítéletében. Sérelmezte, hogy a felülvizsgálati kérelem nyomán eljáró Kúria ellentmondásos megállapítást tett a jogerős ítélet hibáinak következményei kapcsán, mert míg a [64] bekezdésben összességében arra jutott, hogy a jogerős ítélet továbbra sem alkalmas a jogvita végleges lezárására, addig a [117] bekezdésében – az indokolás módosítása mellett – a jogerős ítéletet II. rendű felperes keresetét elutasító részében hatályában fenntartotta. Kifogásolta, hogy a Kúria az Ítéletben ugyanazt a mulasztást, a Kúria Végzésével ellentétben már nem értékelte hatályon kívül helyezéshez vezető, az ügy érdemére kiható lényeges eljárási szabályszegésnek. Megállapíthatónak látta, hogy a Kúria – az Ítélete tükrében – lehetőséget látott a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételére, bizonyításra a Fővárosi Törvényszék által sohasem vizsgált, a II. rendű felperes által csatolt szerződések tartalmára nézve, amelyre a II. rendű felperes érdemi nyilatkozatot nem is tehetett.

[41] Állította, hogy a Kúria Végzésében szereplő jogértelmezés mellett az Ítéletben a II. rendű felperes tekintetében is hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító döntést kellett volna hozni.

[42] Álláspontja szerint az eltérés nem volt indokolt. Az Ítéletben hozott döntés nem illeszkedik az ügyben korábban hozott kúriai döntések jogértelmezéséhez. E körben utalt arra, hogy a Kúria Ítéletében nem jelölt meg olyan tényt vagy körülményt, amely az eltérést igazolta volna.

[43] Érvelt azzal is a II. rendű felperes, hogy az Ítéletben foglalt jogértelmezés téves, sérti a jogorvoslathoz való jogot és a tisztességes bírói eljáráshoz való jog sérelméhez vezet. Hangsúlyozta, hogy a közigazgatási per hét éves időtartama alatt – a többször megismételt elsőfokú eljárás és a Kúria kötelező iránymutatásai ellenére – az elsőfokú bíróság egyszer sem foglalkozott a Tpt. 203. § (1) bekezdés a) pontja szerinti mentesülési okkal, az annak alátámasztásául szolgáló szerződésekkel. Az, hogy a keresetben hivatkozott mentesülési ok helyett egy másik mentesülési okot bíralt el a bíróság, az ügy érdemére kiható jogszabálysértés volt, amelynek az ítélet hatályon kívül helyezéséhez kellett volna vezetni. Érvelt azzal is, hogy a mentesülési okot érintő ítéleti döntés a felülvizsgálati kérelmen és a felülvizsgálati ellenkérelmen való túlterjeszkedést jelent. Állította, hogy a sérelmezett jogértelmezés Ítéleten belüli ellentmondásokhoz vezet, hiszen az I. rendű felperest érintően lényeges eljárási hibának tekintette a Kúria a tények feltárásának és a bizonyítékok értékelésének elmaradását, ugyanakkor a mentességi ok vizsgálatánál ezt nem értékelte

ugyanúgy a II. rendű felperes vonatkozásában, amely a régi Pp. 275. § (4) bekezdést is sértette.

[44] Kérte kötelező jogértelmezésként megállapítani: „A Kúria korábbi hatályon kívül helyező végzésében foglaltak figyelmen kívül hagyása az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését eredményezi.”

[45] Az alperes nyilatkozatában a jogegységi panasz elutasítását és költségjegyzék szerinti költsége megállapítását kérte. Állította, hogy a jogegységi panasz – az ügyszakosságot és az adott perben született döntések közötti esetleges eltérést feltételezve is – alaptalan. Érvelése szerint a régi Pp. 275. § (4) bekezdése alapján, ha a Kúriának rendelkezésére álltak a döntéshozatalhoz szükséges adatok, tények, az elbírált határozat helyett hozhatott a jogszabályoknak megfelelő határozatot. A II. rendű felperes által sérelmezett esetben is ez történt, amikor az indokolás módosításával a Kúria – a Fővárosi Törvényszékhez hasonlóan – azt állapította meg, hogy a II. rendű felperes által hivatkozott szerződéseknek a II. rendű felperes jogsértése körében nincs relevanciája. Meglátása szerint a II. rendű felperes által állított jogsértés nem is létezik, a Kúria nem vette át a Fővárosi Törvényszék hatáskörét, az elsőfokú ítélet a jogszabályi hivatkozás körében nyilvánvaló elírást tartalmaz, a döntés a II. rendű felperes által hivatkozott mentesülési okkal volt kapcsolatos. A két felperes eltérő jogsértésére figyelemmel érvelt azzal, hogy az Ítélet nem ellentmondásos. Álláspontja szerint a Kúria Végzése és az Ítélet elvi tartalma között nincs eltérés. Végül utalt arra, hogy az Ítélettel szembeni jogegységi panasz eljárásban nem orvosolhatók a II. rendű felperes által állított eljárási hibák, és a II. rendű felperesnek nem lehet célja a panasz eljárásban az Ítélet felülbírálata.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának döntése és annak jogi indokai

[46] A jogegységi panasz nem megalapozott.

[47] A Jogegységi Panasz Tanács már több döntésében kifejtette, hogy a jogegységi panasz intézménye nem a per tárgyává tett jog- és érdeksérelem kiküszöbölésére, hanem a jogrendszer belső koherenciájának megteremtésére és fenntartására szolgál (Jpe.I.60.011/2021/2., Jpe.I.60.014/2021/3., Jpe.II.60.060/2023/7. számú határozatok). A jogegységi panasz eljárás nem a per folytatása, nem nyit újabb jogorvoslati fórumot a panaszosnak a megelőző eljárások során már érvényesített sérelmei orvoslására, és nem ad lehetőséget a bizonyítékok újabb összevetésére és értékelésére, hanem a közzétett határozattól jogkérdésben való eltérés feloldását célozza.

[48] Amint arra a Kúria a Jpe.I.60.002/2021/7. és a Jpe.I.60.005/2021/5. számú határozataiban is rámutatott: a jogegység fogalmát az egyes eljárási törvények nem definiálják, a Bszi. jogegységi eljárásra és jogegységi panasz eljárásra vonatkozó rendelkezéseiből, annak egyes eseteire vonható le – negatív oldalról – következtetés, amelynek értelmében a jogegység hiányát egy másik kúriai döntéstől való indokolatlan eltérés okozza. A jogegység követelménye tehát sohasem absztrakt, hanem mindig konkrét ügyekhez, jogértelmezéshez köthető, az csak meghatározott és megjelölt bírói döntések tekintetében merülhet fel. Következésképpen – a jogegységi panasz eljárásokban eddig kialakult gyakorlatot követve – a jogegység követelményén belül az az elvárás, hogy ugyanazon jogkérdést felvető ügyekben (ügyszakosság) a jogértelmezés is azonos legyen. Ha nincs meg az ügyek közötti azonosság, mert eltérő háttérűek a bírói döntések, akkor sem jogilag, sem tágabb értelemben nem értelmezhető a jogegység.

[49] A jogegységi panasz eljárásban a Kúria érdemben nem bírálja felül a jogerős határozatot, hanem kizárólag azt vizsgálja, hogy a jogegységi panaszban kifejezetten megjelölt, közzétett kúriai határozatoktól való eltérés bekövetkezett-e, és ha igen, az eltérés indokolt volt-e vagy sem. A Kúria tehát a jogegységi panasz eljárás során a fél által megjelölt

keretek között, az általa hivatkozott eltérések tekintetében vizsgálja a panasz megalapozottságát.

[50] A II. rendű felperes jogegységi panaszában egyaránt megtalálhatóak voltak jogszerűségi és jogegységi vitatások is, amelyeket külön kellett választani. Az előbbi körbe tartozik és ezáltal nem vizsgálható, hogy a Kúria eljáró tanácsa ellentmondásos döntést hozott-e, jól értelmezte a Tpt. 203. § (1) bekezdés a) pontját, vagy helyesen alkalmazta-e a régi Pp. 275. § (4) bekezdését, azaz adott kérdésben megváltoztathatta-e az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását, továbbá azt sem vizsgálhatta a Jogegységi Panasz Tanács, hogy sérült-e a jogorvoslathoz való jog, vagy a tisztességes eljárás követelménye, mert ezzel kapcsolatban a II. rendű felperes referenciahatározatokat nem hivatkozott meg, így a jogegységi vizsgálat feltételeit nem teremtette meg.

[51] A II. rendű felperes által előterjesztett panaszt abban a kérdésben lehetett csak jogegységi kifogásként értelmezni, hogy a mentesség körében az elsőfokú bíróság által – a harmadik és negyedik eljárásban – hozott, a Tpt. 203. § (1) bekezdés a) pontjáról szóló hiányzó döntés eljárási jogkövetkezményeit eltérően lehetett-e megítélni a harmadik és negyedik felülvizsgálati eljárásban, azaz a Kúria Végzésében és a Kúria Ítéletében.

[52] A Jogegységi Panasz Tanács már a Jpe.I.60.002/2021/7. számú döntésének [20] bekezdésben az ügyszabotosság körében kifejtette, hogy az több tényező által befolyásolt, összetett jogfogalom, amelyet mindig esetről esetre kell vizsgálni. Ennek során szigorúan kell venni az összehasonlított bírói döntésekben az alkalmazott anyagi jogszabály egyezőségét (hatály, normatartalom) és a jogértelmezés szempontjából releváns tények lényegi hasonlóságát, továbbá közigazgatási perben – a kérelemhez kötöttség és a közigazgatási ügy tárgya által meghatározott vizsgálat miatt – a hatósági, a kereseti és a felülvizsgálati kérelem ténybeli és jogi azonosságot befolyásoló elemeit. Amennyiben a II. rendű felperes ugyanazon eljárásban hozott két kúriai döntés egymáshoz való viszonyát eljárásjogi szempontból kéri vizsgálni, a Jogegységi Panasz Tanács nem tekinthet el a kérelem elbírálása során attól, hogy a per egyes szakaszainak eljárásjogi és ténybeli jellemzőit, a döntéshozatal egyedi körülményeit vizsgálja és az ügyszabotosságot e sajátos körülményekre tekintettel ítélje meg.

[53] A jelen ügyben ezért a Jogegységi Panasz Tanács összevetette a Kúriai Végzés és a Kúriai Ítélet döntéshozatali előzményeit és releváns eltéréseket azonosított.

[54] Kétségtelenül megállapítható a Kúria Végzéséből, hogy az elsőfokú bíróság 23.K.706.744/2021/6. számú ítéletében a II. rendű felperes keresetének elbírálásakor nem vette figyelembe, hogy korábban a Kúria megállapította: az alperes a határozatát a saját belső logikája mentén megindokolta, lefolytatott bizonyítási eljárást, és határozati megállapításait indokolta. Emiatt a Kúria teljesen tévesnek és hibásnak találta az elsőfokú bíróság tényfeltárási és indoklási hiányosságokra alapított ítéleti döntését. Ebben az eljárásban az elsőfokú bíróság a mentességet nem is vizsgálta, azt vizsgálatra az alperesnek adta vissza, mely döntést a II. rendű felperes a felülvizsgálati kérelmében sérelmezett is. A Kúria Végzésének meghozatalakor a korábban eljáró tanács tehát azt értékelte, hogy a II. rendű felperes terhére rótt jogsértés körében a döntés részben jogsértő és iratellenes megállapításokat és ebből eredő téves következtetéseket tartalmazott, részben pedig hiányos tartalmú volt, mert a mentesség kérdését a rendelkezésre álló okiratok alapján a bíróság nem vizsgálta, e vizsgálatot a hatóság feladatává tette. Ebben az eljárásban a II. rendű felperes keresetének teljes körű és ismételt elbírálására volt szükség, ami természetesen indokolta az elsőfokú peres eljárás teljes körű megismétlését.

[55] Ezzel szemben a Kúria Ítéletében úgy találta, hogy a 23.K.700.833/2023/6. számú elsőfokú ítélet – a II. rendű felperes terhére rótt jogsértés körében – érdemi felülbírálatra alkalmas, azt kisebb részben kell csak pontosítani a jogi indoklás és a jogsértést alátámasztó bizonyítékok körében. A Kúria Ítélete alapján kijelenthető, hogy a negyedik elsőfokú

közigazgatási perben a bíróság érdemben és a korábbi kúriai iránymutatások alapján vizsgálódott, a jogsértés fennállását nagyobb részt helyes indokolással támasztotta alá. Egy kérdésben tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a mentesség kérdését nem a Tpt. 203. § (1) bekezdés a) pontja alapján vizsgálta.

[56] A Jogegységi Panasz Tanács álláspontja szerint lényeges különbség van két felülvizsgálati döntéshozatal körülményei között, ha az egyik ügyben az elsőfokú döntés érdemi felülbírálatra teljesen alkalmatlan és a bíróság a mentesség kérdésében állást sem foglal, míg a másikban nagyobb részt és érdemben helyes a döntés, és csupán egy jogkérdésben (mentesség) való döntéshozatal szorul indokolásbeli korrekcióra. Az eltérő ténybeli háttér alapján – a régi Pp. 275. § (4) bekezdése szerinti megváltoztatási jogkörre is figyelemmel – a Kúria eljáró tanácsa más eljárásjogi jogkövetkezményt alkalmazott, de a jogértelmezésen nem változtatott. Nincs tehát olyan jogértelmezés, amelyben a támadott és a referenciahatározat eltért volna.

[57] A fentiekben kifejtett okokból a Jogegységi Panasz Tanács a Bszi. 41/D. § (3) bekezdése alapján az alaptalan jogegységi panaszt elutasította.

Elvi tartalom

[58] Amennyiben a jogegységi panaszt előterjesztő fél az ugyanazon eljárásban hozott két kúriai döntés egymáshoz való viszonyát eljárásjogi szempontból kéri vizsgálni, a Jogegységi Panasz Tanács nem tekinthet el a kérelem elbírálása során attól, hogy a per egyes szakaszainak eljárásjogi és ténybeli jellemzőit, a döntéshozatal egyedi körülményeit vizsgálja, és az ügyazonosságot e sajátos körülményekre tekintettel ítélje meg.

Záró rész

[59] A II. rendű felperes jogegységi panasza nem vezetett eredményre, ezért őt a Kúria a Bszi. 41/C. § (2) bekezdése szerint megfelelően alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 82. §-a alapján – figyelemmel a Bszi. 41/C. § (4) bekezdésére is – az ebben az eljárásban felmerült költségek megfizetésére és az általa megfizetett eljárási illeték viselésére kötelezi. Az alperes nyilatkozatot terjesztett elő, amelyben a jogegységi panasz eljárásban felmerült költsége megtérítését az általa csatolt költségjegyzék alapján kérte. Az iratokhoz csatolt költségjegyzék szerint az alperes 30.000 (harmincezer) forint perköltség megtérítését kérte a jogegységi panasz eljárásban. A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa azt tudta megállapítani, hogy az alperes részéről a Pp. 81. § (1) és (5) bekezdés alapján felszámított költség az elvégzett munkával arányban áll, így annak megfizetésére kötelezte a II. rendű felperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján.

[60] A Jogegységi Panasz Tanács a panaszt a Bszi. 41/C. § (8) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[61] A határozat ellen sem a Bszi., sem más jogszabály nem biztosít jogorvoslatot.

Budapest, 2025. március 31.

Dr. Varga Zs. András s.k. a tanács elnöke, Dr. Tóth Kincső s.k. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró, Dr. Kalas Tibor s.k. bíró, Dr. Farkas Katalin s.k. bíró, Dr. Gyarmathy Judit s.k. bíró, Dr. Gimesi Ágnes Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, Molnár Ferencné dr. s.k. bíró, Salamonné dr. Piltz Judit s.k. bíró, Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Suba Ildikó s.k. bíró, Dr. Szabó Klára s.k. bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. bíró

Dr. Tóth Kincső bíró többségi határozattól eltérő álláspontja

[62] A jogegységi panasz ügyben hozott határozat rendelkező részével egyetértek, azonban a határozat indokolásával nem, mert álláspontom szerint az alábbi indokok alapján kellett volna a jogegységi panaszt elutasítani:

[63] A jogegységi panasz eljárásban a Kúria érdemben nem bírálja felül a jogerős határozatot, hanem kizárólag azt vizsgálja, hogy a jogegységi panaszban kifejezetten megjelölt, közzétett kúriai határozatoktól való eltérés bekövetkezett-e, és ha igen, az eltérés indokolt volt-e vagy sem. A Kúria tehát a jogegységi panasz eljárás során a fél által megjelölt keretek között, az általa hivatkozott eltérések tekintetében vizsgálja a panasz megalapozottságát.

[64] A fenti követelmények alapján is jól látható, hogy a jogegység minden esetben legalább két ügyben hozott döntés vonatkozásában érvényesülő követelmény, amely döntések alapjául szolgáló ügyekben kimutatható az ügyazonosság, a ténybeli és jogi szempontból történő összevethetőség. A jelen jogegységi panasszal érintett ügyben a Kúria Végzése és az Ítélet ugyanabban az ügyben került meghozatalra, melyre figyelemmel nem állítható, hogy két, egymással a jogegység érdekében összevethető ügyben hozott döntés egységesítését célozná a panasz. A panasz tárgya a Kúria Végzése és a Kúria Ítélete egymáshoz való viszonya. Mivel ezek ugyanazon eljárás más-más szakaszában meghozott döntések, a feltett kérdés csak a perrendtartások új eljárásra adott kötelező iránymutatásának betartásához fűzött követelmény [régi Pp. 275. § (5) bekezdés és a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 110. § (3) bekezdés], mint jogszerűségi követelmény alapján ítéltetők meg, amely nem lehet jogegységi panasz eljárás tárgya.

[65] Ezt az állítást az is igazolja, hogy a II. rendű felperes jogegységi panaszát alapjául a Bszi. 41/B. § (2) bekezdését jelölte meg, amely nem megfelelő jogalap a kérelme előterjesztésére az alábbi okokból:

[66] E rendelkezés értelmében jogegységi panasznak van helye, ha a Kúria ítélező tanácsa úgy tért el – jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül – jogkérdésben a Kúria közzétett határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbb fokú bíróságok határozatában nem került sor.

[67] E jogszabályi rendelkezés alapján több feltétel együttes teljesülése kell ahhoz, hogy e rendelkezés alapján jogegységi panasz benyújtható legyen:

1. a Kúria közzétett határozata az elsőfokú és a felülvizsgálati bíróságra is a Kúria közzétett határozataként (továbbiakban: referenciahatározat) kötelező legyen,
2. a Kúria tanácsa attól jogegységi eljárás keretében eltérhessen,
3. azt az elsőfokú bíróság referenciahatározatként, a jogegység keretében kövesse.

[68] Jelen ügyben előterjesztett jogegységi panasz kapcsán egyik jogszabályi feltétel sem teljesül.

[69] A Kúria Végzése az elsőfokú bíróság esetében nem jogegységi határozatként bírt kötelező erővel, s ennek következtében a Kúriának az Ítélete meghozatala során e Végzést nem jogegységi, hanem jogszerűségi követelmények miatt kellett követni. A régi Pp. 275. § (5) bekezdése alapján ugyanis a Kúria, ha az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja, a hatályon kívül helyező végzésben az új eljárásra vonatkozóan kötelező utasításokat ad. E kötelező útmutatás akár elsőfokú, akár felülvizsgálati eljárásban történő betartását a joggyakorlat mindig is jogszerűségi kérdésnek tekintette egy adott ügyön belül, és a megismételt eljárásban a felülvizsgálati bíróság elsőként mindig is azt vizsgálta, hogy a korábbi végzése útmutatását az elsőfokú bíróság követte-e. Egy jogszerűségi kérdés azonos eljáráson belül sohasem válhat a jogegységi kérdéssé, az mindig megőrzi jogszerűségi jellegét, s a perrendtartási szabályokon alapuló kötőerejét. A Jogegységi Panasz Tanács

jogkörén túlmutat, hogy jogszerűségi vizsgálatot végezzen a Kúria Ítélete felett jogegységi panasz eljárásban.

[70] Az alábbi kúriai döntések mindegyike jogszerűségi kérdésként azonosítja a hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító döntés követését:

[71] A Kfv.35.079/20214/5. számú döntésben a Kúria azt emelte ki elvi tételként, hogy a hatályon kívül helyező és új eljárást elrendelő kúriai végzés nyomán indult megismételt eljárásban a bíróságnak a kapott instrukciók szerint kell eljárnia. A Kfv.37.405/2015/4. számú döntés azt hangsúlyozta, hogy nem tekinthető jogszerűnek az a jogerős ítélet, amely a Kúria által megismételni rendelt eljárás során született, azonban a hatályon kívül helyező végzésben foglalt kötelező előírásoknak nem tesz eleget. Az az elv, hogy köteles teljesíteni az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyező kúriai végzésben foglaltakat, jelenik meg a Kfv.35.061/2015/7. és a Kfv.37.489/2016/16. számú döntésben, továbbá az a követelmény, hogy csak akkor jogszerű az elsőfokú bíróság döntése, ha teljesíti az útmutatásban foglaltakat, ellenkező esetben az elsőfokú döntés jogszerűtlen a Kfv.35.647/2015/7., a Kfv.37.400/2017/5., és a Kfv.38.264/2018/5. számú döntésben is kimondásra került.

[72] Mindezekből jól látható, hogy a Kúria hatályon kívül helyező és új eljárásra kötelező döntésének való megfelelés jogszerűségi kérdés, ez a bírósági döntés a régi Pp. 275. § (5) bekezdése (illetve a 2017. évi I. törvény azonos rendelkezései) alapján köti az elsőfokú és a felülvizsgálatot végző bíróságot.

[73] A Kúria eljáró tanácsa erre irányuló szándék esetén sem kezdeményezhetett volna előzetes döntéshozatali eljárást, a Jpe.III.60.037/2022/12. számú döntés, annak különösen [65] bekezdésében megfogalmazottak miatt.

[74] A Jpe.III.60.037/2022. számú ügyben ugyanis a jogegységi indítványt előterjesztő tanács arra kereste a választ, hogy az ugyanabban a helyi adó ügyben korábban hozott, de az indítványozó tanács szerint téves álláspontot tartalmazó régi Pp. 275.§ (4) bekezdése szerinti kúriai döntéstől eltérhet-e az általa kifejtett érvelés alapján átlépve a régi Pp. 275. § (5) bekezdésében foglalt kötelezettséget.

[75] A Jogegységi Panasz Tanács végig elemezve a Kúria közigazgatási bíráskodás felülvizsgálati joggyakorlatát arra a következtetésre jutott, hogy a Kúria a régi Pp. 275. § (5) bekezdésén és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (továbbiakban: Kp.) 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 110. § (3) bekezdésén alapuló, töretlen joggyakorlatától abban az esetben lehet eltérni, ha például az Európai Unió Bírósága uniós jogszabály értelmezése a nemzeti jogszabálynak más alkalmazási irányt szabott (pl.: Kfv.35.481/2022/5.), vagy az Alkotmánybíróság az alkalmazott jogszabályokra vonatkozó indítványt érdemi határozatával elbírálta (az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 63. §), illetve, ha a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa közzétett határozatról döntött (Bsz. 41/D. §), és azok kihatnak az ügyre. A Jogegységi Panasz Tanács szerint az eltérést indokolhatja továbbá, ha időközben megváltozott az alkalmazott nemzeti jogszabály akként, hogy azt a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell, vagy lényegesen eltérő az ügy releváns tényállási eleme. Ilyen releváns jogértelmezésre ható körülmények változása nélkül nem látott lehetőséget a Jogegységi Panasz Tanács arra, hogy az ítélkező tanács a régi Pp. 275. § (4) bekezdése szerinti végzéstől eltérjen. A Jogegységi Panasz Tanács a döntéshozatalt a fentiek miatt mellőzte.

[76] E jogegységi határozatban lényegében az az értelmezés fogalmazódott meg, hogy nem sérti a régi Pp. 275. § (5) bekezdését, illetve a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 110. § (3) bekezdését az eljáró tanács, ha a kúriai kötelező iránymutatásától jog- és ténybeli változás, vagy az Európai Unió Bírósága, vagy az Alkotmánybíróság, illetve jogegységi határozat eltérő jogértelmezése nyomán tér el. A jogegységi határozatban felsorolt

körülmények egyike sem állt fenn a vizsgált ügyben, mely kizárta, hogy az eljáró tanács előzetes döntéshozatali indítványt terjesztessen elő az eltérés érdekében (2. feltétel hiánya). Megjegyzendő, hogy a felülvizsgálati ügy adatai alapján fel sem merült, hogy az eljáró tanács el akart térni a Kúria Végzésétől, sőt döntésében kifejezetten utalt arra, hogy a megelőző kúriai döntések iránymutatásainak betartását vizsgálta.

[77] Végezetül tényyszerű, hogy a II. rendű felperes már felülvizsgálati kérelmében és jelen jogegységi panaszában is azt állította, hogy az elsőfokú bíróság eltért a Kúria Végzésében foglaltaktól, mert az általa hivatkozott mentesülési okot nem a kúriai útmutatást követve, nem a Tpt. 203. § (1) bekezdés a) pontja alapján vizsgálta, így a harmadik jogszabályi feltétel sem teljesült.

[78] Álláspontom szerint a jogegységi panasz tartalmában egy rendes jogorvoslati kérelemnek felel meg, mert az ténylegesen jogszerűség szempontjából vitatja a Kúria Ítéletének helyességét és várja el, hogy a mentesség kérdésben való döntéshozatal hibás volta miatt hatályon kívül helyező döntés szülessen. A II. rendű felperes által felvetett kérdés ugyanis a régi Pp. 275. § (4) és (5) bekezdésének értelmezése körébe esik, illetve arra keres választ, hogy van-e lehetősége a Kúriának e jogszabályi rendelkezések alapján lefolytatott felülvizsgálati eljárásban arra, hogy az elsőfokú bíróság döntését részben, az indokolás tekintetében megváltoztassa és ugyanazon ügyben korábban hozott végzéseitől eltérően, az ügyben érdemben helyesen elbírált sok más kérdés mellett felmerülő egy kérdés, a mentesség tekintetében másként ítélje meg az állított eljárásjogi hiba jellegét és annak jogkövetkezményeit, mint ahogy azt a korábban eljáró kúriai tanács tette.

[79] A kérdés jogszerűségi jellegét az is jól mutatja, hogy a II. rendű felperes érvelését az ugyanezen ügyben még korábban meghozott kúriai végzésekkel is alátámasztottan mutatta be, illetve újabb bizonyítékot csatolt a mentesség igazolása érdekében.

[80] Megjegyzem, hogy a Kúria számos referenciahatározata szól a bírósági ítélet hatályon kívül helyezését eredményező, az ügy érdemi elbírálása szempontjából releváns eljárási szabályszegés kérdéséről. A II. rendű felperesnek más ügyekben hozott és a jelen ügyben felmerült kérdéssel azonosan megítélhető eljárási szabálysértést vizsgáló ügyet kellett volna megjelölnie ahhoz, hogy a jogegységi panaszja érdemben vizsgálható legyen.

Budapest, 2025. március 31.

Dr. Tóth Kincső s.k.

bíró

Dr. Magyarfalvi Katalin bíró többségi határozattól eltérő álláspontja

[81] Egyetértek a rendelkező részben foglalt döntéssel, nem osztom ugyanakkor a jogegységi panasz elutasításának a határozatban szereplő indokait. A II. rendű felperes jogegységi panaszát a Bszi. 41/B. § (2) bekezdésére alapította, álláspontom szerint a jogegységi panasz benyújtásának e rendelkezésben írt feltételei nem teljesültek. Ennek indokait illetően – a következők szerint – dr. Tóth Kincső többségi véleményétől eltérő álláspontjában kifejtettekkel, azzal értek egyet, hogy az ügyben a határozatok ténybeli és jogi szempontból való összeegyeztethetősége (ügyszabotosság) vizsgálatának nem lett volna helye.

[82] A II. rendű felperes jogegységi panaszában azt kifogásolta, hogy a Kúria a Végzésben és a panasszal támadott ítéletében eltérően alkalmazta a régi Pp. 275. § (4) bekezdését: a Tpt. 203. § (1) bekezdés a) pont szerinti mentesülési ok vizsgálatának mellőzését a Végzésben az ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítására alapot adó lényeges eljárási szabálysértésnek tekintette, míg a jogegységi panasszal támadott ítéletben nem tekintette ilyenek, a Kúria a mentesülési ok fennállásáról

(pontosabban a hiányáról) annak ellenére érdemben állást foglalt, hogy az előző, a Végzéssel zárult eljárásban erre nem látott lehetőséget.

[83] A Bszi. 41/B. § (2) bekezdése szerint jogegységi panasznak van helye akkor is, ha a Kúria ítélkező tanácsa jogkérdésben – jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül – úgy tér el a Kúria közzétett határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbb fokú bíróságok határozatában nem került sor.

[84] Álláspontom szerint az a kérdés, hogy a Kúriának a régi Pp. 275. § (4) bekezdését a panasszal támadott ítélet meghozatala során azonosan kellett-e alkalmaznia, mint az ügy korábbi azon szakaszában, vagy szakaszaiban, amikor az elsőfokú bíróságot – több, az eljárás megismétlésére alapot adó jogszabálysértés miatt – új eljárásra utasította, nem tekinthető jogkérdésnek, hanem egy „egyszerű” jogszerűségi kérdésnek, amelynek a megválaszolása nem tartozik a Jogegységi Panasz Tanács hatáskörébe.

[85] Amennyiben a régi Pp. 275. § (4) bekezdése azonos ügy különböző szakaszaiban történő eltérő alkalmazásának kérdését mégis jogegységi kérdésnek tekintjük, a Bszi. 41/B. § (2) bekezdés további feltételei akkor is hiányoznak. A Jpe.III.60.037/2022/12. számú határozatban a Jogegységi Panasz Tanács kimondta, hogy a Kúria ítélkező tanácsa amiatt, mert nem ért egyet az azonos ügyben korábban eljárt tanács által hozott, az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasító végzésében és az annak alapján hozott elsőfokú bírósági ítéletben foglalt jogértelmezéssel, nem kezdeményezhet előzetes döntéshozatali indítványt, ezért Bszi. 32. § (1) bekezdés b) pont alapján előterjesztett indítvány érdemi elbírálását mellőzte. Ennek alapján a jelen ügyben fel sem merülhetett, hogy a Kúria eljáró tanácsa a régi Pp. 275. § (4) bekezdésének a korábbi Végzésben foglaltaktól eltérő értelmezése és alkalmazása érdekében előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezzen, ennek az elvi lehetősége pedig – értelmezésem szerint – a Bszi. 41/B. § (2) bekezdés szerinti törvényi tényállás megvalósulásának feltétele. Végül, a fentiekén túl „az adott eltérésre az alsóbb fokú bíróságok határozatában nem került sor” fordulat alkalmazása, vizsgálata sem lehetséges, mivel a régi Pp. 275. § (4) bekezdése kizárólag a Kúria eljárására irányadó szabály, ezért fogalmilag kizárt, hogy attól az alsóbb fokú bíróságok eltérjenek.

Budapest, 2025. április 6.

Dr. Magyarfalvi Katalin s.k.
bíró

Dr. Szabó Klára bíró többségi határozattól eltérő álláspontja

[86] A Jogegységi Panasz Tanács határozatának rendelkező részével egyetértek, az indokolással nem. A döntést más indokok alapján tartom elfogadhatónak: az álláspontom rögzítése mellett az alábbiakban érintem azokat a fogalmakat is, amelyek alapján a jogi indokolással kapcsolatban következtetéseimet levontam.

[87] A jogegységi panasz eljárásban alapvető követelmény az érintett, közzétett kúriai határozatok összehasonlíthatósága: az ügyazonossághoz pedig az mindenképpen szükséges, hogy a referenciahatározat által felvetett és elbírált jogkérdés azonos legyen a támadott határozat által felvetett és elbírált jogkérdéssel, hiszen ezek eltéréseinek megítélése, a jogkérdésben való eltérés indokoltságának a vizsgálata a jogegységi panasz eljárás tárgya. Így a jelen eljárásban nem önmagában az érintett határozatok eltérését kell kimutatni, *jelentősége* a közzétett kúriai határozat által felvetett és *elbírált jogkérdésben való eltérésnek* van. A fél által hivatkozott eltérés ezért csak akkor vizsgálható érdemben, ha az valóban jogkérdésben való eltérésre vonatkozik.

[88] Ebből nyilvánvaló, hogy a panaszos köteles a panaszban feltüntetni egyrészt azt a jogszabályi rendelkezést, amit a támadott határozat a referenciahatározattól eltérően értelmezett és alkalmazott, valamint azt is, hogy a támadott határozat a hivatkozott jogszabályi rendelkezésre vonatkozó jogértelmezést hol nem tartotta be, hol tért el a referenciahatározat jogértelmezésétől, vagyis pontos jogértelmezésre vonatkozó álláspontnak kell pontos jogértelmezésre vonatkozó állásponttal ütköznie. Az értelmezendő jogszabályi rendelkezésre utalás és e jogszabályhely megsértésének körülírása, az annak jogsértő alkalmazására való hivatkozás önmagában nem jelenti jogkérdés felvetését.

[89] *Jogértelmezésen* ugyanakkor azt a tudatos jogalkalmazói tevékenységet értjük, amelynek során a bíróság valamely jogi norma tartalmának, jelentésének, értelmének a feltárására törekszik. Erre tekintettel a jogkérdés megfogalmazásakor az értelmezendő jogszabályhelyből kiindulva ugyan, de az adott esetben releváns, egyedi körülmények alapján kell meghatározni az ügyben megválaszolásra váró, jogértelmezést igénylő kérdéseket. Emiatt a jogegységi panaszban fel kell tüntetni a megsértettként megjelölt jogszabályi rendelkezés eltérő értelmezéseinek a levezetését és azok eredményét is.

[90] Mindezekre figyelemmel a Kúria közzétett határozatai az azokban megválaszolt jogkérdésekre tekintettel, az azokban kifejtett jogértelmezés vonatkozásában irányadók az alsóbb szintű bíróságokra. *Precedensnek* a közzétett határozat abban az értelemben minősül, hogy a Kúria egy adott jogi normát miként értelmezett és alkalmazott az egyedi ügyben az eset összes körülményei alapján. Emiatt a Kúria hatályon kívül helyező és új eljárásra utasító végzése mint közzétett határozat is lehet precedens, és így irányadó a többi bíróságra, ha abban nem csak az új eljárás lefolytatására vonatkozó iránymutatás, hanem az ügyben felvetődött valamely konkrét jogkérdésben (jogértelmezési kérdésben) való állásfoglalás is található. Ennek hiányában a hatályon kívül helyező végzésben foglalt kötelező utasítások a megismételt eljárásban eljáró bíróságot kötik csak a perrendtartás szabályai alapján {lásd a Pfv.21.327/2020/8. számú ítélet indokolásának az [55] bekezdésétől a [60] bekezdéséig terjedő részét, amely értelmezte az ugyanazon ügyben korábban hozott hatályon kívül helyező végzés által elbírált jogkérdésben való állásfoglalás joghatását}.

[91] A jelen jogegységi panasz eljárásban az összehasonlítható határozatok egyike a Kúria olyan hatályon kívül helyező végzése, ami a támadott határozat alapjául szolgáló ügyben korábban született. A II. rendű felperes jogegységi panasza azon alapul, hogy a Kúria a mentesülésével kapcsolatos hivatkozását támadott ítéletével annak ellenére bírálta el érdemben, hogy a referenciahatározatként megjelölt hatályon kívül helyező végzésben még az volt az álláspontja, hogy erről az elsőfokú bíróságnak kell döntenie, ennek hiányában az elsőfokú határozat jogszabálysértő. A II. rendű felperes előadásából az következik, hogy a támadott határozat jogszabályba, a régi Pp. 275. § (5) bekezdésébe ütközik, mert egyes eljárási jogszabálysértések korábbihoz képest eltérő megítélése folytán a Kúria – hatályon kívül helyezés helyett – érdemben maga döntött egy perbeli hivatkozásról. A II. rendű felperes által megválaszolni kért kérdés tehát az, hogy helyesen járt-e el a Kúria akkor, amikor ítéletében érdemben foglalt állást olyan anyagi jogi jogkérdésben (a keresetlevélben hivatkozott mentesülésről), amelyben való döntés érdekében korábban a jogerős ítéletet hozó bíróság határozatát hatályon kívül helyezte. Ezt a kérdést jelöli meg a panaszos jogértelmezési kérdésként. Emellett kötelező jogértelmezésként annak kimondását kérte, hogy a Kúria korábbi hatályon kívül helyező végzésében foglaltak figyelmen kívül hagyása az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését eredményezi. A panaszos tehát lényegében minden esetben kötelező hatályon kívül helyezési okként kérte kezelni a hatályon kívül helyező végzésben foglalt iránymutatástól való eltérést.

[92] A II. rendű felperes jogegységi panaszában is azt mutatja be: nemcsak a referenciahatározatként megjelölt, hanem az ügyben született többi kúriai hatályon kívül

helyező végzés is hatályon kívül helyezési okként tüntette fel a keresetben hivatkozott mentesülési ok elbírálásának mellőzését. Jogértelmezési kérdésként tehát azt veti fel, hogy az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértés mikor vezethet hatályon kívül helyezésre és mikor nem. Ezt nem a konkrét perjogi helyzet függvényeként vizsgálja, álláspontja szerint a régi Pp. 213. § (1) bekezdésében és a 215. §-ában foglaltak megsértése a régi Pp. 275. § (5) bekezdése alapján hatályon kívül helyezésre kellett volna, hogy vezessen; a Kúria részéről az érdemi döntés meghozatala szerinte ez okból jogsértő, szembe megy a korábbi hatályon kívül helyező végzések útmutatásával.

[93] *A referencialhatározat azonban jogértelmezési kérdésben nem foglalt állást:* az ugyanis nem jogértelmezési kérdés, hogy az elsőfokú bíróság jogszabálysértése miatt adott esetben hatályon kívül helyezésre került sor. A végzés elvi éllel – a régi Pp. 275. § (5) bekezdés értelmezésével összefüggésben – nem mondta ki, hogy az elsőfokú bíróság által elkövetett eljárási jogszabálysértésnek mindig hatályon kívül helyezés a jogkövetkezménye. Érdemben elbírált jogkérdés hiányában pedig a II. rendű felperes ettől jogkérdésben való eltérést nem tud állítani, csak a támadott határozat eljárási szabályok megsértésével történt meghozatalát kifogásolja: az azonban, hogy a Kúria valamely felülvizsgálati ügyben eljárási jogszabálysértést elkövetett-e, és hogy ennek mi lehetne az eljárási szabályok szerinti, a döntést is befolyásoló következménye, nem jogkérdés, hiszen nem valamely jogszabályi rendelkezés eltérő értelmezésén alapul. Nem jogkérdés annak megítélése sem, hogy az elsőfokú bíróság követett-e el eljárási szabálysértést, és emiatt a referencialhatározatban nevesített korábbi hatályon kívül helyezési ok a megismételt eljárást követően, az új felülvizsgálati eljárásban is – tehát egy más eljárásjogi helyzetben – fennáll-e, és ehhez képest a Kúria milyen határozatot hozhat: ez a Kúria ítélező tanácsa döntési kompetenciájába tartozik.

[94] A II. rendű felperes jogegységi panaszában egyebekben nem is ismertette azt a jogértelmezést, amitől a Kúria eltért támadott határozatában, a megsértettként állított jogi norma tartalmát, értelmét nem tárta fel, a referencialhatározatként megjelölt végzést és a támadott ítéletet is érintően a régi Pp. 275. § (5) bekezdése eltérő értelmezéseinek levezetését nem tartalmazza.

[95] A Jogegységi Panasz Tanács határozata az [51] bekezdésében feltehetőleg a jogegységi kifogás megnevezéssel azonosította a jogkérdést: eszerint az lehetne az eltéréssel érintett jogkérdés, hogy a mentesség körében hozandó bírósági döntés hiányának [azaz az elsőfokú bíróság részéről a régi Pp. 213. § (1) bekezdése és a 215. § megsértésének] eljárási jogkövetkezményeit lehetett-e eltérően megítélni a referencialhatározatként megjelölt hatályon kívül helyező végzésben, valamint a támadott ítéletben. Az erre adott válasz értelmében az eltérő megítélés a két határozat döntéshozatali előzményeit szem előtt tartva lehetséges volt, azonban a Kúria a támadott határozatban a korábbi jogértelmezésen nem változtatott {a határozat [53], [56] bekezdései}.

[96] A jogerős ítéletet hozó bíróság eljárási jogszabálysértésének a felülvizsgálati eljárásban alkalmazható eljárási jogkövetkezményeit (vagyis a Kúria által jogszerűen meghozható döntés jellegét, tartalmát) valóban az adott eljárási szakban irányadó, az egyedi körülmények által determinált eljárási helyzet, így a döntéshozatali előzmények is meghatározzák. Ennek vizsgálata azonban jogértelmezési kérdést (jogkérdést) nem vet fel. A Jogegységi Panasz Tanács határozata ezzel szemben akkor, amikor a Kúria ítélező tanácsa által meg nem változtatott jogértelmezéssel indokolja az eltérés hiányát, így a jogegységi panaszt elutasító döntést, valójában a jogértelmezés megtörténtét, azaz jogkérdésben való döntést állít, noha azt világosan nem mondja meg, hogy mi az a jogkérdés, amelyet a Kúria a referencialhatározatként megjelölt hatályon kívül helyező végzésben és a támadott ítéletben

egyezően ítelt meg. A jogkérdésben egyező álláspontok kimutatása hiányában pedig az eltérésről nem lehet állást foglalni.

[97] A jogegységi panasz elutasítása ezen az alapon – véleményem szerint – nem helytálló. A jogegységi panaszt azért kellett volna elutasítani, mert a II. rendű felperes ténylegesen nem jogkérdésben való eltérésre, hanem a hivatkozott végzés és a támadott ítélet tartalmi – de nem jogkérdést érintő – eltérésére hivatkozik annak érdekében, hogy a Kúria ítélkező tanácsának jogszabályba ütköző eljárását alátámassza.

[98] Összegezve az az álláspontom, hogy tényleges jogkérdés felvetése hiányában a Jogegységi Panasz Tanács nem vizsgálhatja, hogy a Kúria ítélkező tanácsa helyesen, jogszerűen járt-e el akkor, amikor a megismételt eljárást követő új felülvizsgálati eljárásban az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértése miatt más eljárási jogkövetkezményt alkalmazott – azaz más jellegű határozatot hozott –, mint a megelőző felülvizsgálati eljárásban, mivel az indokolás részbeni megváltoztatásával az eljárási hibát korrigálhatónak találta. A Jogegységi Panasz Tanács ugyanis ez esetben a Kúria ítéletének azt a döntésben is kifejezésre jutó megállapítását bírálná felül, miszerint a II. rendű felperesre rótt jogsértés körében az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatra alkalmas, annak csak a jogi indokolása pontosítandó. Ez azonban a Kúria felülvizsgálati ügyben eljáró tanácsa érdemi döntésének felülbírálatát jelentené, ami a jogegységi panasz eljárásban tiltott: a Jogegységi Panasz Tanács nem mondhatná ki, hogy a támadott határozatban foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság az ügy érdemére kiható olyan eljárási jogszabálysértést követett el, amely miatt az elsőfokú eljárás megismétlése elengedhetetlen, ezért a jogerős ítéletet hatályon kívül kell helyezni. Ezzel ugyanis a döntés érdemét anélkül változtatná meg, hogy eltéréssel érintett jogkérdés felmerült volna.

[99] Véleményem szerint jelen esetben a II. rendű felperes tévesen minősítette jogkérdésnek a jogszabálysértéssel összefüggő előadását, *eltéréssel érintett jogkérdés hiányában pedig nem vizsgálható az ügyazonosság*, így a határozatok összevethetősége hiányában kellett volna a jogegységi panaszt elutasítani.

Budapest, 2025. április 7.

Dr. Szabó Klára s.k.
bíró

[100] A többségi határozattól eltérő állásponthoz csatlakozom.

Budapest, 2025. április 9.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k.
bíró